

ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹԻՒՆ ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՀՈՍԱՆՔԻ ԱՐԿԱԾԵԱԼՆԵՐՈՒՆ

Ֆրանս. Առողջ. Նախարարութիւնը, նկատի ունենալով ելեկտրական հոսանքին պատճառած յաճախակի արկածները, թէ գործարաններու եւ թէ տուններու մէջ, գանոնք կանխելու եւ արկածի պարագային զոհերուն տրուելիք առաջին խնամքներուն մասին ամէն տեղ փակցնել տուած է ազդ մը, որուն կարեւոր մասերը ստորեւ կ'ամփոփենք:

ԽՄԲ.

Ելեկտրացուած հաղորդիչներու ամէն տեսակ հպում վտանգաւոր է:

Նոյն իսկ ոչ շատ ուժով հոսանքները, ինչպէս տնային լուսաւորութեան համար գործածուած հոսանքը, մասնաւոր պայմաններու մէջ, կրնայ մահացու արկած մը պատճառել:

Այս պայմանները՝ որքան ալ մասնաւոր ըլլան, բացառիկ չեն: Անոնք իրականանալու համար՝ քաւական է, որ ելեկտրական հոսանքը՝ մարդուն մարմինէն անցած ժամանակ՝ մարմնին կանոնաւոր դիմադրութիւնը զգալի կերպով պակսի, և միայնագամայն՝ մարմինն ընդմէջէն դէպի երկիր խոտորեցում մը տեղի ունենայ:

Այսպէս, երբ ելեկտրական թել մը կամ գործիք մը կը բռնէք թաց ձեռքերով, կամ երբ քրտնած էք, կամ խոնաւ հողի վրայ կանգնած էք, կամ միեւնոյն ատեն երկրին հետ հաղորդակցութիւն ունեցող մետաղէ կազմածներու, ջուրի, կազի և շոգիի խողովակներու հետ շփման մէջ էք, այս բոլորն ալ ելեկտրահարութեան ծանր վտանգին կ'ենթարկեն:

Ասիկա մի՛ մոռնաք, մասնաւորապէս ձեռքի լամբաներ և գործիքներ, ինչպէս նաեւ ելեկտրական շարժուն կազմածներ շօշափած

վեր, մինչեւ փորը, կուրծքը, ուսոսկրը (Պատկ. դ): Յետոյ կը տանիք ձեր կողերուն, եւ հոն՝ կը ձգէք մարմինը: Անմիջապէս աջ ձեռքը տարէք ետեւ, եւ, դուրսի երեսովը, շփեցէք կոնակը, յետոսամասը (Պատկ. ե, գ): Երբ ձգէք ձախ սրունքը, շփեցէք իրանին առջեւի մասը, առաջուան նման՝ երկու ձեռքով, սակայն, այս անգամ, ընդհակառակն՝ ձախ ձեռքին կոնակն է որ պիտի շփէ: Շունչ առնել սրունքը եւ իրանը շփելու պահուն, շունչ պարպել շփելու ատեն կոնակը եւ բարձրացնելու պահուն ծունկը: Ութ անգամ բարձրացնել իւրաքանչիւր ծունկ:

ՄԻԻԼԼԸՐ

ժամանակնիդ միշտ նախազգուշական միջոցներ ձեռք առէք, կատարելապէս մեկուսացնելով ինքզինքնիդ երկրէն:

Ելեկտրական զետեղումները յաճախակի կերպով քննել և ստուգել պէտք է: Ասիկա արկածներէ զերծ մնալու ամէնէն վստահ միջոցն է:

Ամենաշուտ կերպով պէտք է արկածեալը հոսանքին ազդեցութենէն փրկել, վարի հրահանգներուն համաձայն շարժելով կէտ առ կէտ, որպէսզի ձեր անձն ալ վտանգի չենթարկէք:

ՄԻՏ ԴԻՐ. — 1) Խոնաւութիւնը մասնաւորապէս վտանգաւոր կը դարձնէ օգնութիւնը: 2) Ամէն պարագայի մէջ բժիշկ մը կանչեցէք:

Արկածեալէն անմիջապէս հեռացուցէք հաղորդիչը, նախազգուշական միջոցներ առնելով, որպէս զի ելեկտրականացած հաղորդիչին հետ ուղղակի և կամ ուրիշ մետաղի մը միջոցաւ հաղորդակցութեան մէջ չգտնուիք: Չոր և լաթով փաթթուած ձեռքերով միայն դպէք ելեկտրահարին: Երբ կարելի է քառաչուէ ձեռնոցներ դրէք:

Ջանացէք կտրել հոսանքը, բայց, եթէ արկածեալը օդին մէջ կախուած է, նախապէս անոր իյնալը նկատի ունենալով՝ դիտինը տարածեցէք անկողին, խոտ, եւայլն:

Որքան ժամանակ որ հոսանքը դադրեցուցուած չէ, հետեւեալ հրահանգներու գործադրութենէն ետք միայն դիմեցէք օգնութեան:

Թելերու մեկուսացումը. — Արկածեալին առանց դպչելու՝ հեռացուցէք թելը, փայտէ կոթեր ունեցող կարթերով: Այս ճանկերը կամ կարթերը խոնաւ ըլլալու չեն:(1)

Երբ թելը հողին վրայ ինկած է և արկածեալին կը դպի, պէտք որ ոտքերուն ծայրերը ապակիէ կամ թէ յախճապակիէ յաւելուածներ ունեցող փայտէ ջրդեղուած աթոռակի մը վրայ կենաք: (2)

Արկածեալին ազատումն ու տեղափոխումը. — Եթէ աւելի դիւրին է արկածեալը տեղափոխել քան թէ թելերը հեռացնել, այնպէս ըրէք, միշտ հետեւելով վերի զգուշական միջոցներուն:

Այս բոլոր գործողութեանց ժամանակ՝ զգուշացէք որ թելը արկածեալին կամ ուրիշ մէկու մը երեսին կամ մարմնին մէկ ուրիշ մերկ մասին չդպի:

Արկածեալին՝ հոսանքի ազդեցութենէն ազատելէն ետք՝ պէտք է կատարել արհեստական ռիչառութիւն, զոր կատարելու ձեւը պիտի բացատրենք յաջորդով:

Թրգմ. Կ. Յ. ԲԱՍՄԱՋԵԱՆ

(1) Եթէ այս նախկինը չունիք, կրնաք մեկուսացուցիչ կոթ ունեցող գաւազան կամ ուրիշ գործիք մը գործածել, բայց ի հովանոցէ: Անոնք պէտք չեն որ խոնաւ ըլլան:

(2) Այս արողակին բացակայութեան՝ կրնաք չոր փայտէ արողի մը վրայ կենալ: